

EENHEID AMSTERDAM
DISTRICT AMSTERDAM-OOST
BASISTEAM OOST-WATERGRAAFSMEER

PROCES - VERBAAL
aangifte

Proces-verbaalnummer : PL1300-2022 [REDACTED]

Omschrijving aangifte

Feit : Overige misdrijven tegen het openbaar gezag
Plaats delict : Museumplein 10, 1071 DJ Amsterdam (ter hoogte van het museumplein)
Pleegdatum/tijd : Tussen zondag 28 maart 2021 om 13:00 uur en zondag 28 maart 2021 om 14:00 uur

Ik, verbalisant, [REDACTED] verklaar het volgende:

Op vrijdag 4 maart 2022 om 15:00 uur, hoorde ik een persoon die mij opgaf te zijn:

Aangever

Achternaam : [REDACTED]
Voornamen : [REDACTED]
Geboren : [REDACTED]
Geboorteplaats : [REDACTED] in Nederland
Adres : [REDACTED]
Postcode plaats : [REDACTED] Amsterdam

Zij deed aangifte en verklaarde het volgende over het in de aanhef vermelde feit, dat plaatsvond op de locatie genoemd bij plaats delict.

Verklaring

"Aangifte diverse misdrijven gepleegd door politie, OM en (loco-)burgemeester op 28 maart 2021

Ik doe aangifte van diverse misdrijven die zijn gepleegd tijdens de vreedzame demonstratie in Amsterdam op 28 maart 2021, door politie-ambtenaren en andere direct of indirect verantwoordelijken en/of leidinggevendenden, waaronder de burgemeester en/of de loco-burgemeester van Amsterdam.

Het gaat hierbij om de volgende misdrijven:

Ambtsmisdrijf (art. 355 onder 3 Sr) schending van de Grondwet en fundamentele mensenrechten zoals neergelegd in het EVRM en IVBPR, in het bijzonder het recht van vrijheid van meningsuiting en op vergadering en vereniging (artikelen 10 en 11 EVRM) en het verbod op het onderwerpen aan een onmenselijke of vernederende behandeling (artikel 3 EVRM)

Ambtsmisdrijf misbruik van gezag (artikel 365 Wetboek van strafrecht), machtsmisbruik, misleiding, uitlokking tot geweld, bedreiging, intimidatie) Vrijheidsberoving en dwang onder (dreiging van) geweld, of aanzetten daartoe, en/of samenspanning tot vrijheidsberoving met een terroristisch oogmerk (artikelen 282, 282a, b en c 283 en 284 Wetboek van strafrecht)

Valsheid in geschrifte (artikel 225 Wetboek van Strafrecht)

Mishandeling en opzettelijke benadeling van de gezondheid, of aanzetten daartoe (artikel 300, 302, 304a Wetboek van Strafrecht) al dan niet met een terroristisch oogmerk

Terroristisch oogmerk (artikel 83 Wetboek van Strafrecht)

Inleiding

Het beeld dat in de media is neergezet met betrekking tot de demonstratie op het Museumplein op 28 maart 2021 gaat uit van een onjuist eenzijdig narratief, waarin sprake is van demonstranten met kwaadaardige bedoelingen die er niet voor schuwen om zich met geweld tegen de politie te keren. Daarentegen zou het gemeentebestuur er

alles aan hebben gedaan om het demonstratierecht te waarborgen. In deze aangifte zal dit beeld nauwkeurig worden ontkracht.

Zoals later uitgebreider zal worden toegelicht hebben de autoriteiten de verantwoordelijkheid om vreedzame demonstranten te beschermen en te faciliteren. De stukken die in de maanden na de demonstratie openbaar zijn geworden bevestigen de bij de 334 aangehouden demonstranten bestaande vermoedens dat de driehoek het omgekeerde doet van wat van een integere overheid verwacht mag worden. Zij spant zich blijkbaar tot het uiterste in om demonstranten te ontmoedigen en af te schrikken met als sluitstuk het vervolgen van vreedzame demonstranten voor vermeende overtredingen en zelfs misdrijven, die feitelijk door de bevoegde instanties worden geconstrueerd door middel van misbruik van bevoegdheden.

Door zo te handelen maken de (loco-)burgemeester, hoofdofficier van justitie en leidinggevers bij de politie zich zelf schuldig aan ernstige misdrijven. Immers, door het burgers om politieke redenen onmogelijk te maken gebruik te maken van hun grond- en mensenrechten, maken zij zich schuldig aan ambtsmisdrijven, en diverse reguliere misdrijven, zoals mishandeling, dwang, wederrechtelijke vrijheidsberoving en onmenselijke behandeling.

Dat zij dit doen met inzet gewelddmiddelen (inzetten waterkanon) heeft dan ook als doel het angst aanjagen van dat deel van de bevolking dat zich verzet tegen de coronamaatregelen, dus moet worden geconcludeerd dat sprake is van een terroristisch oogmerk.

Allereerst zal ik hieronder uiteenzetten waarom sprake is van onrechtmatig handelen en opzettelijk misbruik van bevoegdheden door de burgemeester en de driehoek. Daarbij bespreek ik de volgende 5 punten

1. Uitgangspunt bij het demonstratierecht zoals dit voortvloeit uit het EVRM en jurisprudentie van het EHRM is dat vreedzame demonstranten dienen te worden beschermd in plaats van te worden aangehouden en vervolgd.
2. Bij demonstraties hoort geen noodrecht te worden toegepast en bovendien is in dit geval niet de daarbij passende procedure volgens het eigen protocol gevolgd.
3. Bij het vaststellen van de schriftelijke versie van het noodbevel is valsheid in geschrifte gepleegd, het is immers geantedateerd; ook zijn elementen nadien te kwader trouw toegevoegd;
4. Dreiging van ernstige wanordelijkheden en/of geweld was niet aan de orde
5. Handhaving van de anderhalve meterregel is geen legitieme grond om een noodbevel af te kondigen of om een demonstratie te ontbinden, en van enige onderbouwing van noodzakelijkheid en proportionaliteit is niet gebleken.

1. Schending van het recht op vreedzame demonstratie

Helaas lijkt het noodzakelijk de Nederlandse autoriteiten te herinneren aan de grond- en mensenrechten die zij stellen te respecteren, maar waarvan men kennelijk niet meer weet wat ze inhouden.

Paragraaf 132 van het rapport van de Venice Commission uit 2019 mbt het verbod van een demonstratie als laatste redmiddel
Een verbod op een demonstratie moet fungeren als laatste redmiddel wanneer er geen minder ingrijpend middel ter beschikking staat om hetzelfde, legitieme doel te bereiken. Elk verbod moet per geval worden bekeken, wettelijk, noodzakelijk en proportioneel zijn. Om een verbod te rechtvaardigen moeten de autoriteiten bewijs aandragen dat eerst is geprobeerd om de demonstratie te faciliteren of om een minder belastende inperking op te leggen. Wanneer de autoriteiten stellen dat er onvoldoende middelen zijn om de vreedzame demonstratie te beschermen, dan kan dit een falen van de autoriteiten representeren om te voldoen aan hun verplichting om een vreedzame demonstratie te faciliteren.

Zie ook hier het rapport van de Venice Commission, punt 140. Voorkomen van criminaliteit

" Volgens het EHRM mogen de autoriteiten criminaliteit proberen te voorkomen, maar

niet als daarmee de mensenrechten van de betreffende persoon in het geding komt. Preventieve beperkingen van individuele rechten zijn alleen mogelijk in buitengewone omstandigheden wanneer er sprake is van een duidelijk en aanwezig gevaar dat er een criminele daad zal worden verricht. Autoriteiten moeten objectief bewijs kunnen aandragen dat zonder deze interventie die de vrijheid van vreedzame vergadering beperkt, het individu een concrete en specifieke criminele daad van voldoende betekenis pleegt. Preventieve interventies mogen niet enkel gebaseerd zijn op factoren als het lidmaatschap van een organisatie, activiteiten uit het verleden of een meer algemene verdenking dat iemand een criminele daad zou kunnen gaan plegen. Ook mag er geen sprake zijn van bad faith or deception on the part of the authorities. Het is de bedoeling dat de autoriteiten zich richten op criminele activiteit die de vrijheid tot vreedzame demonstratie ontwricht. Verder mogen de autoriteiten het strafrecht en bestuursrecht niet misbruiken om het uitoefenen van de vrijheid van vreedzame vergadering te frustreren.[1]

Uit de wob-stukken blijkt dat alleen sprake is van vage verdachtmakingen op basis van algemene criteria. Op geen enkele wijze is geconcretiseerd om hoeveel bekende hooligans het zou gaan en dat er sprake was van concrete verdenkingen dat zij een criminele daad zouden kunnen gaan plegen.

Er is geen enkele motivering gegeven waaruit blijkt waarom facilitering van de demonstratie niet mogelijk was, terwijl er toch een grote politiemacht aanwezig was.

Uit waarnemingen van vrijwel alle mensen die zelf op het Museumplein aanwezig waren blijkt dat ook dat er geen enkele aanwijzing was dat er geweld zou worden gebruikt of dat de situatie uit de hand zou lopen vanuit de zijde van de demonstranten. Eigenlijk zou aan de gestelde dreiging van gewelddadigheden niet veel aandacht hoeven te worden besteed. Uit de opmerkingen binnen de driehoek blijkt immers dat de vermelding hiervan alleen voor de vorm is opgenomen om het besluit een schijn van legitimiteit te geven (zie verder hieronder). Hier is dus sprake van de in het rapport van de Venice Commission aangeduide kwade trouw en misleiding van de zijde van de autoriteiten.

Volgens de gemeente moest de dreiging van gewelddadigheden voor de vorm in het noodbevel worden opgenomen. Waarschijnlijk moest dit omdat de gezondheid niet in artikel 175 Gemeentewet opgenomen is en er anders helemaal geen formele grondslag zou zijn voor het toepassen van deze bevoegdheid.

Zie verder voor de uitgangspunten van het demonstratierecht ook in het rapport Ombudsman 2018,[2] p. 21

Behoorlijk overheidshandelen betekent dat de overheid demonstraties in principe volledig faciliteert. Indien dat niet mogelijk is, moeten beperkingen goed gemotiveerd zijn en altijd terug zijn te voeren op de beperkingssystematiek van de Grondwet en de Wom. De beperkingen moeten bovendien transparant en toetsbaar zijn. Dat betekent dat de overheid haar besluiten duidelijk uitlegt aan de demonstranten en daarbij aangeeft op welke wettelijke grondslag dat is gebaseerd, van welke feiten de overheid is uitgegaan en hoe rekening is gehouden met de belangen van de demonstrant. Demonstranten mogen verwachten dat de overheid hen onpartijdig en zonder vooroordelen behandelt. De inhoud van de demonstratie mag voor de overheid nooit op zichzelf een reden zijn om beperkingen op te leggen of een verbod af te kondigen.

Of in de woorden van burgemeester Halsema zelf, naar aanleiding van de BLM demonstratie in juni 2020:

Een demonstratierecht is gegeven. Dat hoeft je niet eens aan te vragen, je mag demonstreren. Dus zon reactie van u, ja, je moet het melden, maar als je het niet gemeld hebt, mag je nog steeds demonstreren. Dus zon reactie van u is eigenlijk een beetje kinderachtig. Mensen mogen demonstreren en dat is zeker in een periode waarin de overheid zich enorm veel macht toe-eigent noodzakelijk.

Uit de volgende passage blijkt ook dat het doel kennelijk niet was om de demonstratie zo goed mogelijk te faciliteren zoals het hoort, maar om zoveel mogelijk mensen weg te houden van het plein en om versneld te kunnen optreden.

Achteraf is bovendien geconstateerd dat er geen wapens of andere zaken zijn aangetroffen, ook niet bij het preventief fouilleren.

Ook de volgende passage wijst op het doel om de bijeenkomst zo snel mogelijk te beëindigen.

Hieruit volgt ook dat de loco-burgemeester meer wist dan zij bij haar verhoor bij de rechter-commissaris heeft doen blijken. (het verhoor op 1 september 2021 afgelegd in de zaak van een anonieme demonstrant).

Zij zou dan ook opnieuw moeten worden verhoord om hierover duidelijkheid te verschaffen, en ditmaal niet als getuige, maar als verdachte.

De conclusie kan niet anders zijn dan dat hier sprake is van opzettelijke misbruik van bevoegdheid en misbruik van gezag

2. Noodbevoegdheden dienen niet te worden ingezet voor de regulering van demonstraties

Zie: het handboek van de gemeente Amsterdam, Demonstreren, bijkans heilig, pagina 24:

II. Inzet noodbevel en lichte bevelsbevoegdheid bij demonstraties

Je kan geen noodbevel gebruiken om de demonstraties zelf te reguleren. Je mag immers pas noodwetgeving toepassen wanneer bestaande wetgeving niet meer volstaat. De Wom geeft voldoende handvatten om demonstraties te reguleren of zelfs te verbieden.

Een noodbevel is wel mogelijk als er groepen zijn die vooral de orde of een demonstratie willen verstoren en hierbij de collectieve meningsuiting op de achtergrond raakt. Hierdoor kun je goed groepen uit elkaar houden of bijvoorbeeld demonstranten na afloop van een demonstratie verplichten om met georganiseerd vervoer te vertrekken.

Bovendien is op 28 maart 2021 ook gebleken dat bij het afkondigen van het noodbevel niet de richtlijn is gevolgd die men zelf had bedacht. Uit de processen-verbaal die bij het wob-verzoek boven water zijn gekomen is gebleken dat het besluit tot ontbinding van de demonstratie (voor zover die al formeel zou zijn genomen en rechtmatig zou zijn) niet aan de demonstranten kenbaar is gemaakt en dat hen daarvan geen mededeling is gedaan en hen niet de gelegenheid is geboden om te vertrekken, zoals kennelijk ook volgens de eigen protocollen van de gemeente dient te gebeuren. Zo blijkt uit e-mailcorrespondentie dat men als vuistregel hanteert dat na ontbinding van de demonstratie minstens 15 minuten moet worden geboden, terwijl uit dezelfde stukken blijkt dat onmiddellijk een noodbevel is afgegeven en omgeroepen. Zie hieronder de fragmenten uit de stukken, die op de website van de gemeente zijn gepubliceerd.

Dit komt mogelijk ook door de juridische spagaat waarin de (loco-) burgemeester zich in dit geval begeeft. Wanneer er immers nog eens 15 minuten zou zijn gewacht en de menigte blijft nog steeds vreedzaam staan, is er des te minder aanleiding om te concluderen dat er wanordelijkheden dreigen en om op basis daarvan een noodbevel af te geven. Het vermoeden bestaat dan ook dat de loco- burgemeester hier in samenwerking binnen de driehoek, opzettelijk misbruik heeft gemaakt van haar bevoegdheid tot het afgeven van het noodbevel.

Ook dient volgens internationale mensenrechtenverdragen en jurisprudentie massale insluiting en massa-arrestatie te worden voorkomen, zie pag. 12 van het rapport van de Venice Commission uit 2019 onder punt 35:

Massa arrestatie en detentie:

Wetshandhaving dient zo veel als mogelijk het gebruik van de tactiek van insluiting te vermijden (een tactiek die ook wel kettling of corralling wordt genoemd). Zoiets komt al gauw neer op willekeurige vrijheidsberoving onder internationale mensenrechtenverdragen. Er moeten duidelijke en toegankelijke regels voor het staande houden, fouilleren, aanhouden en in detentie opsluiten van demonstranten zijn.

Binnen de driehoek beseftte men zelf ook dat het aantal aanhoudingen te veel was. 249 vond ter zake van misdrijven vond men al teveel. Het bleken er uiteindelijk 334 te zijn.

Daarbij komt dat als de burgemeester niet het noodbevel had uitgeroepen, dezelfde mensen zouden kunnen zijn aangehouden wegens artikel 11 WOM, hetgeen geen misdrijven maar slechts overtredingen zou hebben opgeleverd. Demonstranten worden daarmee ook nog eens opzettelijk zwaarder gecriminaliseerd dan noodzakelijk (waarvan ook al geen sprake is, maar dit om te benadrukken hoe buitenproportioneel het handelen is)

Zoals eerder al opgemerkt toont dit precies aan waarom het noodrecht niet voor dergelijke situaties is bedoeld.

Ook uit het noodbevel zelf blijkt dat er eigenlijk geen noodsituatie was, want de laatste overweging daarin geeft aan dat het bevel enkel wordt ingezet om een extra middel te hebben om mensen van het plein te verwijderen. Het bewijst ook dat, voor zover dat nodig was, met een lichter middel had kunnen worden volstaan en dat het niet proportioneel was.

In deze passage is ook te lezen dat er geen dreiging van (ernstige) wanordelijkheden was. Alleen dat de mensen niet weggingen en dat er nog steeds coronamaatregelen zouden worden overtreden. Daarmee is het inroepen van een noodbevel duidelijk een misbruik van dit zwaarste middel uit de gereedschapskist van de burgemeester.

Bovendien hebben we eerder gezien dat helemaal niet is gewacht om te zien of mensen gehoor zouden geven aan het verzoek om te vertrekken, maar is onmiddellijk het noodbevel op het veld afgekondigd.

3. Valsheid in geschrifte bij het opstellen van de definitieve versie van het noodbevel

Voor een correcte vastlegging van een noodbevel is essentieel dat het een correcte weergave geeft van de destijds beschikbare informatie waarop deze gebaseerd is en hoe deze aan de betrokkenen is gecommuniceerd. Uit de wob-stukken is gebleken dat het noodbevel is getekend met 29 maart 2021 als datum van ondertekening terwijl uit de onderliggende communicatie is gebleken dat er op 30 maart 2021 nog overleg over is gevoerd en dat hij waarschijnlijk pas op 31 maart 2021 daadwerkelijk is ondertekend. Dit levert valsheid in geschrifte op en bevestigt opnieuw het vermoeden dat er geen daadwerkelijke noodsituatie was, en er achteraf naarstig is gezocht om het besluit nog zo aan te kleden dat de aangehouden demonstranten succesvol zouden kunnen worden vervolgd. Dit terwijl vervolging van vreedzame demonstranten sowieso geen doelstelling mag zijn en in strijd is met de uitgangspunten van het demonstratierecht. Een noodbevel is immers primair bedoeld om een noodsituatie op te lossen, niet om demonstranten te criminaliseren.

Dat dit niet zomaar een ongelukkige gang van zaken is, wordt duidelijk uit de eerdere mailwisseling, waaruit we kunnen afleiden dat het onderdeel gevaar voor wanordelijkheden voor de vorm moest worden toegevoegd om aan de eisen van art 175 Gemeentewet te voldoen.

4. Dreiging van ernstige wanordelijkheden /geweld was niet aan de orde

Dat er geen sprake was van dreiging van gewelddadigheden strookt ook met de uitlatingen van de loco-burgemeester (zie twee citaten hieronder) in haar verhoor bij de rechter-commissaris, waaruit blijkt dat het haar ging om de handhaving van de corona-regels, dwz de anderhalve meter.

Ook is het vooraf expliciet door de driehoek als hoofdthema benoemd: optreden bij massaal en bewust overtreden van de anderhalve meterregel. De officier van justitie heeft een aantal keren gepleit voor het niet aanwijzen als veiligheidsrisicogebied en ook vond hij dat de dreiging van geweld in het noodbevel wel zou kunnen worden weggelaten (zie eerder opgenomen citaten). De andere partij (ik neem aan: de juristen van de gemeente) wil het er wel in hebben voor de volledigheid, maar er is dus eigenlijk geen substantiële onderbouwing voor. Men heeft het over één mes dat de week

ervoor zou zijn aangetroffen bij fouillering, maar over de aard en context daarvan is niets bekend.

Gevaar voor de (volks)gezondheid

Het andere argument dat aan het noodbevel ten grondslag is gelegd is gevaar voor de (volksge)zondheid.

Voorop moet worden gesteld dat in artikel 175 Gemeentewet, zoals hierboven weergegeven, bescherming van gezondheid niet als grond voor toepassing van deze bevoegdheid is genoemd. Deze grond is kennelijk overgenomen uit artikel 2 WOM, maar kan als zodanig dus niet aan het noodbevel ten grondslag worden gelegd. Daarmee is het gebruik van deze bevoegdheid al in strijd met de wet.

Bovendien is niet onderbouwd op welke wijze en mate de vermeende overtredingen van de Covid-wetgeving tot concreet gevaar voor de gezondheid zou hebben geleid. Zo moet het de burgemeester al geruime tijd bekend zijn geweest dat zogeheten besmettingen in de buitenlucht niet of nauwelijks voorkwamen. Een algemeen advies van de GGD dat het raadzaam is om 1,5 meter aan te houden kan niet dienen als basis om te concluderen dat er in buitenlucht gevaar is voor besmetting.

Maar vooral is niet toegelicht waarom het ingrijpen op de wijze die blijkbaar volgens het draaiboek al was voorzien en ook daadwerkelijk is uitgevoerd (poging tot uiteendrijven met waterkanon, samendrijven van de groep, afvoeren in bussen en vervolgens uren opgesloten laten in bussen) zowel afzonderlijk als tezamen een noodzakelijke en proportionele reactie zou zijn en een positieve invloed zou hebben op de (volks) gezondheid.

De beslissing van de burgemeester en de driehoek kan dan ook niet anders dan ter kwader trouw zijn genomen.

Hierbij nog ter herinnering uit het rapport van de Venice Commission:

179. Uiteendrijven van demonstraties is een laatste redmiddel. Het uiteendrijven is alleen toegestaan bij een onmiddellijke dreiging van geweld of indien een demonstratie anders onwettig zou zijn omdat het strafrecht erdoor wordt geschonden én het een ernstige schending van de rechten van anderen betekent, indien het vervolgen van demonstranten hiervoor na de demonstratie geen veiliger en praktischer alternatief is. (&) Uiteendrijving mag niet gebeuren nadat wetshandhavers inspanningen hebben verricht om een gespannen situatie op te lossen door redelijke, minder ingrijpende maatregelen, en om het vreedzame karakter van de vergadering te faciliteren en te behouden.

Conclusie:

De driehoek heeft alle beginselen van de rechtstaat geschonden door het gebruik van het demonstratierecht niet te faciliteren, maar actief te dwarsbomen, geweldsmiddelen in te zetten, demonstranten aan gezondheidsrisicos bloot te stellen door ze in koud weer nat te spuiten en vervolgens urenlang in bussen vast te houden, en ze vervolgens te criminaliseren door ze te vervolgen op basis van een met valsheid in geschrifte opgesteld noodbevel. Dit heeft geen ander doel dan te pogen deze demonstranten angst aan te jagen en te weerhouden van hun democratische burgerrechten gebruik te maken. Ten slotte dient nog te worden opgemerkt dat alle 334 demonstranten zonder enige individuele beoordeling gedragsaanwijzingen inhoudende een gebiedsverbod voor 90 dagen zijn opgelegd waarvan de officier van justitie van te voren al wist dat deze nooit op deze manier hadden mogen worden toegepast. Ook dit is een ambtsmisdrijf.

[1] Venice Commission Guidelines on freedom of peaceful assembly (3rd edition) 2019, p. 52

[2] Nationale Ombudsman, Demonstreren een schurend grondrecht, 2018
"

Nadat de verklaring door de aangever was gelezen, blijft de aangever bij haar verklaring.

De aangever, [REDACTED]

[REDACTED]

Slachtofferrechten

Betreft [REDACTED]

U heeft informatie over uw rechten als slachtoffer ontvangen.

U wilt uw schade binnen het strafproces op de verdachte verhalen.

Alles over uw zaak.

U heeft informatie ontvangen over de contactgegevens voor communicatie over de aangifte, de verdere procedure en de kans op opheldering.

U wilt op de hoogte gehouden worden van de voortgang van het opsporingsonderzoek. Wij sturen u een brief.

Liever telefonisch contact?

U mag ook bellen met de politie. Wij zijn bereikbaar via 0900-8844. Houd uw aangifte bij de hand.

De stichting Slachtofferhulp Nederland biedt gratis emotionele hulp, begeleidt in het strafproces en helpt bij schadevergoeding. U kunt zelf contact met Slachtofferhulp Nederland opnemen via 0900-0101 of kijken op www.slachtofferhulp.nl.

Dit proces-verbaal is door mij opgemaakt en afgesloten op 4 maart 2022.

[REDACTED], werkzaam als ambtenaar bij de Eenheid Amsterdam, op ambtseed.